

**UCHWAŁA NR XXVI/231/20
RADY MIEJSKIEJ W CZAPLINKU
z dnia 26 listopada 2020 r.**

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2021 – 2023

Na podstawie art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 821) Rada Miejska w Czaplinku uchwala co następuje;

§ 1

Uchwala się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2021-2023, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Czaplinka.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Michał Olejniczak

Załącznik do Uchwały nr XXVI/231/20
Rady Miejskiej w Czaplinku
z dnia 26 listopada 2020 r.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Czaplinek na lata 2021 – 2023

Czaplinek 2020

I. Wstęp

Niniejszy Program jest kontynuacją programu wspierania rodziny w gminie Czaplinek uchwalonego na lata 2018 - 2020, który był odpowiedzią na obowiązek nałożony na gminy ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Podstawowym założeniem Gminnego Programu jest utworzenie spójnego systemu wsparcia dzieci i rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu ich ról opiekuńczo-wychowawczych, w celu przywrócenia im zdolności do wypełniania tych funkcji poprzez pracę z rodziną, oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci.

Zgodnie z art. 176 ww. ustawy do zadań własnych gminy należy:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsca dla dzieci,
- 4) finansowanie:
 - a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, ponoszonych przez rodziny wspierające,
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej po dniu 30.12.2011 r. odpowiednio:
 - a) 10 % w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy,
 - b) 30 % w drugim roku pobytu dziecka,
 - c) 50% w trzecim i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.
- 6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego.
- 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Realizacja niniejszego programu powinna prowadzić do podejmowania szeregu działań profilaktycznych i edukacyjnych, ograniczania zjawisk patologii społecznych wśród rodzin, rozbudowy systemu opieki nad dzieckiem oraz pracy z rodziną.

Przedkładany Program Wspierania Rodziny na lata 2021-2023 dla gminy Czaplinek jest spójny z przepisami dotyczącymi ochrony dziecka i rodziny, w szczególności z:

- 1) Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm);
- 2) Konwencją o Prawach Dziecka przyjętą przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526 z późn. zm);
- 3) Ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 821);
- 4) Ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1876);
- 5) Ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 218);
- 6) Ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1057);
- 7) Ustawą z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1329);
- 8) Ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277 z późn. zm.);
- 9) Ustawą z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz.U. z 2019 r. poz. 2407 z późn. zm.);
- 10) Ustawą z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2020 r. poz. 111 z późn.zm.);
- 11) Ustawą z 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. 2020 r. poz. 808 z późn. zm.);
- 12) ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 852 z późn. zm);
- 13) Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych gminy Czaplinek na lata 2019–2028 przyjętą Uchwałą Rady Miejskiej w Czaplinku Nr III/17/18 w dniu 28 grudnia 2018 r.;
- 14) Wojewódzkim Programem Wspierania Rodziny i systemu Pieczy Zastępczej na lata 2014-2020 przyjętym uchwałą Nr XXXVIII/517/14 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 30 września 2014r.;
- 15) Powiatowym Programem Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Drawskim na lata 2018-2020 przyjętym Uchwałą Nr XLIII/304/2018 Rady Powiatu Drawskiego z dnia 30 marca 2018 r.

II. Położenie administracyjne miasta

Gmina Czaplinek położona jest w samym centrum krainy geograficznej - Pojezierze Drawskie, w Powiecie Drawskim, w południowo-wschodniej części województwa zachodniopomorskiego. Czaplinek - siedziba władz miasta i gminy, znajduje się w centrum nie tylko Ziemi Czaplineckiej, ale całego Pojezierza Drawskiego.

Czaplinek położony jest w środkowym punkcie gminy i pełni ważną rolę dla całego regionu: gospodarczą, zaopatrzeniową, kulturalną, turystyczną i komunikacyjną. Tutaj droga krajowa nr 20 krzyżuje się z drogami wojewódzkimi do Kołobrzegu, Walcza, Mirosławca i Barwic, jest też stacja kolejowa PKP zapewniająca połączenie ze Szczecinem i Szczecinkiem.

Atutem Czaplinka jest położenie, pomiędzy jeziorami Drawsko, Czaplino, Nątlino, Młyńskie i Pławieńskie - to prawdziwe centrum Pojezierza Drawskiego. Charakterystyczne formy polodowcowe, świetnie zachowane i ogromnie urozmaicone sprawiają, że Pojezierze Drawskie zaliczone zostało do najbardziej atrakcyjnych turystycznie regionów Polski. Czaplinek to zdecydowanie ponadregionalny, ogólnopolski region turystyczny - głównie żeglarski i kajakowy, a w ostatnich latach, także turystyki rowerowej i pieszej. Slogan marketingowy - „Czaplinek perła Pojezierza Drawskiego” trafnie i prawdziwie podkreśla urok naszej gminy.

Czaplinek jest miastem skupiającym ważniejsze urzędy i instytucje o zasięgu lokalnym tj. Urząd Miejski, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej „Medyk” i „Balticmed”, Urząd Pocztowy. Miasto stanowi ważny ośrodek przemysłowy, prowadzi tu swoją działalność większość firm zlokalizowanych na terenie gminy, między innymi Kabel Technik Polska Spółka z o.o., Rimaster Spółka z o.o., Tur-Plast Czaplinek, BS Spółka z o.o., Orskov Foods S.A., Zakład Przemysłu Drzewnego. Dominujący jest przemysł elektroniczny, oprócz tego drzewny i usługi turystyczne. W gminie działają dwie szkoły podstawowe (w Czaplinku i Broczynie), szkoła ponadgimnazjalna oraz cztery przedszkola. Miasto posiada dobrze rozwiniętą bazę sportową, co stwarza warunki rozwoju i popularyzacji sportu wśród mieszkańców oraz umożliwia organizację imprez sportowo- rekreacyjnych.

Administracyjnie przynależy do Województwa Zachodniopomorskiego, z siedzibą w Szczecinie oraz Powiatu Drawskiego, z siedzibą w Drawsku Pomorskim. Zajmuje obszar o powierzchni 365 km², zamieszkany przez ponad 11 tysięcy osób.

III. Diagnoza środowiska lokalnego – wybrane problemy

Na terenie gminy Czaplinek jest 48 miejscowości wchodzących w skład 28 sołectw. Siedziba władz samorządu gminy mieści się w Czaplinku.

Liczba ludności w gminie Czaplinek

Rok	Liczba ludności ogółem	kobiety	mężczyźni
2016	11 756	6 005	5 751
2017	11 674	5 955	5 719
2018	11 582	5 917	5 665
2019	11 411	5838	5573

Liczba ludności w gminie pozostaje na podobnym poziomie z nieznaczną tendencją spadkową. Nie jest to jednak do końca prawdziwe, gdyż wiele osób przebywa na „emigracji ekonomicznej”, ale posiada nadal zameldowanie na terenie gminy.

Statystyka mieszkańców według płci wygląda następująco:

Struktura demograficzna ludności gminy Czaplinek w 2019 r.

	Kobiety	Mężczyźni	Razem	%
Ogółem, z tego:	5838	5573	11411	100
wiek 0-17	1041	1072	2113	18,5
wiek 18-59	3280	x	7018	61,5
wiek 18-64	x	3738		
60 lat i więcej	1517	763	2280	20,0

Dzieci i młodzież stanowią 18,52 % ogółu mieszkańców gminy

Z informacji otrzymanej z Powiatowego Urzędu Pracy wynika, że na przestrzeni ostatnich lat bezrobocie wyglądało następująco:

Rok (stan na dzień 31 grudnia)	Ogółem		z prawem do zasiłku		zamieszkali na wsi	
	razem	kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety
2016	625	310	130	72	319	158
2017	600	346	141	89	295	174
2018	520	283	137	85	254	138
2019	546	294	132	75	268	147

Sytuacja na lokalnym rynku pracy już nie jest taka trudna. Wiele zakładów pracy poszukuje pracowników, ale też na skutek wieloletniego pozostawania bez pracy, wiele osób ma trudności z uzyskaniem zatrudnienia.

Nowym zjawiskiem jest korzystanie z pomocy przez emerytów, których emerytury są wypłacane w wysokości poniżej kryterium dochodowego.

Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w gminie Czaplinek w latach 2016 – 2019

Rok	Liczba rodzin	w tym na wsi	Liczba osób w rodzinach	Średnia ilość osób w rodzinie
2016	611	290	1585	2,59
2017	528	243	1234	2,34
2018	474	214	1062	2,24
2019	417	178	902	2,16

Z powyższej tabeli wynika, że spada liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej. Wpływ na to miało m.in. w 2016 roku wprowadzenie świadczenia wychowawczego „500+”. Dochody rodzin są większe, a kryteria dochodowe nie są podwyższane i nawet minimalny wzrost wynagrodzeń eliminuje rodziny z możliwości korzystania ze wsparcia społecznego.

Rodziny korzystające z pomocy otrzymują ją w coraz większym zakresie. Zmniejsza się także, zgodnie z ogólnopolską tendencją, dzietność rodzin i średnia ilość osób w rodzinie.

W minionym roku z różnych form pomocy korzystało 417 rodzin (902 osoby w tych rodzinach) – tj. 8% ogółu społeczeństwa gminy Czaplinek, w tym 178 rodzin z terenu wsi. Złożonych zostało 2038 podań i wniosków o różnego typu pomoc społeczną. Wydano w tych sprawach 2505 decyzji administracyjnych.

Główną przyczyną przyznania pomocy w korzystających z niej 417 rodzinach było, tak jak od lat, ubóstwo, bezrobocie i długotrwała lub ciężka choroba. Pozostałe przyczyny przedstawiono w tabeli poniżej:

Powody przyznania pomocy w 2019 r.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin		Liczba osób w rodzinach
	ogółem	w tym na wsi	
ubóstwo	340	154	737
sieroctwo	0	0	0
bezdomność	5	1	5
potrzeba ochrony macierzyństwa	48	24	221
w tym: wielodzietność	35	17	186
bezrobocie	234	110	563
niepełnosprawność	157	60	280
długotrwała lub ciężka choroba	199	80	345
bezradność w sprawach opieki – wych. i prowadzenia gospodarstwa domowego – ogółem	82	30	254
w tym:			
rodziny niepełne	59	19	173
rodziny wielodzietne	13	6	70
przemoc w rodzinie	3	2	10
potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0	0
alkoholizm	77	37	137
narkomania	14	1	23
trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	8	4	11
trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą	0	0	0
zdarzenie losowe	4	2	7
sytuacja kryzysowa	1	0	3
klęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	0

Typy rodzin objętych pomocą społeczną w 2019 r.

Wyszczególnienie	Liczba rodzin		Liczba osób w rodzinach
	Ogółem	w tym na wsi	
Rodziny ogółem	417	178	902
o liczbie osób	210	85	210
1			
2	74	31	148
3	53	20	159
4	37	18	148
5	25	16	125
6 i więcej	18	8	112
w tym: rodziny z dziećmi ogółem	112	53	410

o liczbie dzieci	40	19	100
1			
2	39	16	141
3	25	15	120
4	7	2	42
5	1	1	7
6	0	0	0
7 i więcej	0	0	0
rodziny niepełne ogółem:	53	16	158
o liczbie dzieci	23	10	48
1			
2	20	3	63
3	8	2	35
4 i więcej	2	1	12
rodziny emerytów i rencistów ogółem:	34	10	41
o liczbie osób	27	9	27
1			
2	7	1	14
3	0	0	0
4 i więcej	0	0	0

Głównym powodem przyznania pomocy było ubóstwo (kryterium poniżej 528 zł na osobę w rodzinie). Kolejnymi są: bezrobocie, długotrwała lub ciężka choroba i bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego.

Bezradność w sprawowaniu opieki ma różne źródła. Wśród nich jest bezrobocie jednego z rodziców lub obojga, a co za tym idzie niskie dochody, które nie pozwalają na zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodziny, trudne warunki mieszkaniowe.

Innym powodem bezradności jest brak umiejętności wychowawczych, często wyniesione z domu rodzinnego nieprawidłowe wzorce oraz niewłaściwe relacje w rodzinie. Niebezpieczeństwem jest sprawowanie opieki przez rodziców nadużywających alkoholu i środków psychoaktywnych. Rodziny z problemem alkoholowym korzystają z pomocy ośrodka.

Dużej liczbie rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu występujących problemów alkoholowych towarzyszy duża liczba prowadzonych procedur „Niebieskie Karty”.

Liczba założonych Niebieskich Kart

Rok	2016	2017	2018	2019	2020 – IX
Liczba procedur NK	43	73	49	31	31

Za działania związane z procedurą „Niebieskie Karty” odpowiedzialny jest Gminny Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie – powołany przez Burmistrza Czaplinka, w skład którego wchodzi przedstawiciele różnych instytucji i organizacji.

- liczba osób objętych nadzorem Zespołu w 2019 r. to 97, z tego 35 kobiet (2 niepełnosprawne, 5 starszych), 34 mężczyzn (14 niepełnosprawnych i 3 starszych), dzieci 28 (4 niepełnosprawne);

Kto korzysta z pomocy społecznej?

Typy rodzin objętych pomocą społeczną

Wyszczególnienie	Liczba rodzin ogółem			
	2016	2017	2018	2019
Rodziny ogółem	630	534	479	417
o liczbie osób	244	244	237	210
1				
2	103	101	80	74
3	91	61	57	53
4	100	59	51	37
5	62	40	33	25
6 i więcej	30	29	21	18
w tym:	199	138	133	112
rodziny z dziećmi ogółem				
o liczbie dzieci	61	50	47	40
1				
2	73	44	43	39
3	45	29	30	25
4	16	11	10	7
5	4	4	3	1
6	0	0	0	0
7 i więcej	0	0	0	0
rodziny niepełne ogółem:	68	48	50	53
o liczbie dzieci	32	23	22	23
1				
2	17	15	16	20
3	10	5	8	8
4 i więcej	9	5	4	2
rodziny emerytów i rencistów ogółem:	46	54	37	34
o liczbie osób	30	36	19	27
1				
2	15	17	15	7
3	1	0	3	0
4 i więcej	0	1	0	0

Wiele rodzin nie korzysta z pomocy społecznej, ale korzysta z innych form pomocy takich jak: dodatek mieszkaniowy, dodatek energetyczny, świadczenia rodzinne, świadczenia wychowawcze, zasiłki pielęgnacyjne i fundusz alimentacyjny.

Liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego

	2016	2017	2018	2019
Liczba rodzin korzystających ze ŚR	754	835	859	802
Liczba rodzin korzystających z FA	114	113	102	88
Liczba rodzin korzystających z 500+	867	910	866	1188
Liczba rodzin korzystających z 300+	-	-	919	925

Liczba rodzin korzystających z dodatków mieszkaniowych i energetycznych

Rok	2016	2017	2018	2019
Liczba rodzin korzystających z DM	288	271	249	248
Liczba rodzin korzystających z DE	63	49	70	41

Dodatki mieszkaniowe stanowią pomoc dla około 250 rodzin na przestrzeni ostatnich dwóch lat. Dodatek energetyczny jest świadczeniem wprowadzonym ustawą od 2014 roku i ściśle powiązany jest on z dodatkiem mieszkaniowym.

Ilość środków przeznaczonych na wsparcie finansowe rodzin

Rodzaj świadczenia	2016 rok (w zł)	2017 rok (w zł)	2018 rok (w zł)	2019 rok (w zł)
Pomoc społeczna (zasiłki: okresowe, celowe, stałe, posiłki w szkołach, dps, składki zdrowotne)	2 148 248	1 845 790	1 783 745	1 752 026
Świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny, świadczenia wychowawcze, składki zdrowotne i emerytalne, zasiłki pielęgnacyjne oraz „Dobry start”	10 314 676	12 320 799	12 228 417	15 291 748
Dodatki mieszkaniowe	740 159	626 698	581 281	563 297
Dodatki energetyczne	8 677	7 395	6 004	5 288
Razem kwota w złotych:	13 211 760	14 800 682	14 599 447	17 612 359

Możemy stwierdzić, że wydana kwota 17 612 353 zł na koniec 2019 roku wsparła około 1300 rodzin, co daje średnie wsparcie około 13,5 tysięcy rocznie na jedną rodzinę.

Poza pomocą finansową konieczne jest wsparcie tych rodzin innymi formami pomocy, które wzmocnią rodzinę. Niewątpliwie pierwszym i najważniejszym środowiskiem, w którym żyje i rozwija się człowiek jest rodzina. Prawidłowo funkcjonująca rodzina jest najwartościowszym środowiskiem wychowawczym, które określa i stwarza warunki indywidualnego rozwoju osobowości jednostki.

Jednak współczesne rodziny narażone są na problemy i zawiłości wynikające z warunków gospodarczych państwa, regionu, gminy, a także z problemów wewnątrz rodzinnych. Działania wyznaczone gminom w obszarze wsparcia rodziny nie dotyczą kwestii gospodarczych, jednak wskazują katalog świadczeń i usług, za pomocą których można próbować niwelować skutki niekorzystnej sytuacji rodzin, aby dziecko jak najdłużej pozostawało w rodzinie biologicznej. Praca z rodzinami dysfunkcyjnymi jest procesem złożonym i długofalowym. Efekty pracy w przeważającym stopniu należą od otwartości rodzin, otwarcia na otrzymywane wsparcie, chęci wprowadzenia w swoje życie zmian. Objęcie rodziny wsparciem asystenta czy przedstawicieli innych instytucji i organizacji pomocowych nie zawsze gwarantuje przywrócenie rodzinie zdolności do prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Ośrodek pomocy podejmuje szereg działań zmierzających do zminimalizowania pojawiających się problemów poprzez pracę socjalną czy wsparcie asystenta rodziny.

Gmina Czaplinek od 2012 roku zatrudnia asystentów rodziny. Jest to nowy, dodatkowy specjalista wprowadzany do rodziny obok pracownika socjalnego, aby pomóc rodzinie w zmianie jej funkcjonowania.

Wykorzystanie instrumentu „Asystent rodziny”

	2016	2017	2018	2019
Liczba asystentów	1	1	1	1
Liczba rodzin korzystających z usług asystentów rodziny	11	11	7	10
Liczba osób w rodzinach objętych pracą asystenta	60	54	27	41
Liczba dzieci w rodzinach objętych pracą asystenta	41	35	17	25

W wyniku dysfunkcji, które dotyczą rodziny objęte wsparciem dochodzi do sytuacji kryzysowych, kiedy należy zabezpieczyć dobro małoletnich dzieci przez umieszczenie w pieczy zastępczej.

Liczba dzieci/młodzieży z terenu gminy Czaplinek przebywających w pieczy zastępczej

	2016	2017	2018	2019
Placówki opiekuńczo - wychowawcze	17	21	21	19
Rodziny zastępcze	28	33	27	25
Razem:	45	56	48	44

Liczba dzieci/młodzieży z terenu gminy Czaplinek umieszczonych w pieczy zastępczej

	2016	2017	2018	2019
Placówki opiekuńczo - wychowawcze	6	1	0	2
Rodziny zastępcze	7	9	5	1
Razem:	13	10	5	3

Ustawa o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej obowiązuje od 1 stycznia 2012 r. W ww. akcie został zawarty zapis, że w przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej lub rodzinie zastępczej gmina ponosi częściowe koszty jego pobytu (10%, 30% i 50%). Za dzieci umieszczone w pieczy zastępczej przed wejściem w życie ww. ustawy gminy nie ponoszą odpłatności.

Wydatki na utrzymanie dzieci z terenu gminy Czaplinek w pieczy zastępczej ponoszone przez gminę Czaplinek

Rok	Rodziny zastępcze	Placówki opiekuńczo-wychowawcze	Razem wydatki na pieczę zastępczą
2016	121.819 zł	287.009 zł	408.828 zł
2017	124.320 zł	298.277 zł	422 597 zł
2018	124.313 zł	378.683 zł	502 996 zł
2019	122.743 zł	344.771 zł	467 514 zł

Ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” z 4 listopada 2016 r., poszerzyła wachlarz zadań przypisanych asystentowi rodziny, powierzyła mu zadanie realizowane jako usługę

powszechnie dostępną, polegającą na koordynacji wsparcia dla kobiet w ciąży i ich rodzin, zwłaszcza w odniesieniu do kobiet posiadających zaświadczenie o ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniu albo nieuleczalnej chorobie zagrażającej życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Kobiety w ciąży i ich rodziny mogą każdorazowo zgłosić potrzebę objęcia wsparciem asystenta rodziny do gminy. Asystent rodziny – na wniosek osób uprawnionych – staje się wówczas koordynatorem działań pomocowych.

W roku 2020 taką formą pomocy objęto 2 rodziny.

IV. Zasoby instytucjonalne

Do zasobów umożliwiających wsparcie rodzin w gminie Czaplinek można zaliczyć grupy, instytucje i organizacje funkcjonujące na jej terenie lub obejmujące zasięgiem działania jej mieszkańców, które prowadzą działalność na rzecz wspierania dzieci i rodzin.

Poniższa tabela zawiera wykaz podmiotów świadczących wsparcie ludności gminy Czaplinek.

Lp.	Nazwa jednostki lub organizacji	Adres	Numery telefonów	Adres e-mail/ strona www
1	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	ul. Pławieńska 3	94 375 57 45 94 375 45 82	mgopsczaplinek@wp.pl
2	Gminny Interdyscyplinarny Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	ul. Pławieńska 3	94 375 57 45 94 375 45 82	mgopsczaplinek@wp.pl
3	Komisariat Policji	ul. Drahimska 78	94 36 36 835 94 36 36 831 *dzielnicowi: 1. mł. asp. Marcin Suchoński 571 323 743 2. st. sierż. Tomasz Tałajkowski 571 323 741 3. st. asp. Artur Antoniak 571 323 742	
4	Pogotowie policyjne (dyżurny Komendy Powiatowej w Drawsku Pomorskim)		997 112 – z telefonu komórkowego	
5	Urząd Miejski	ul. Rynek 6	94 372 62 00	www.czaplinek.pl
6	Straż Miejska	ul. Rynek 6	94 372 62 13 665 777 709 – telefon całodobowy	strazmiejska@czaplinek.pl
7	Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	ul. Rynek 1	665 777 713 94 375 45 23	profilaktyka@czaplinek.pl

8	Grupa Zadaniowa "Help me"	ul. Rynek 1	665 777 713	
9	Stowarzyszenie Klub Abstynenta "Ametyst"	ul. Walecka 49	691 345 238	
10	Punkt konsultacyjny dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu	ul. Rynek 1	665 777 713 94 372 62 04 94 375 46 34	profilaktyka@czaplinek.pl
11	Punkt informacyjno-konsultacyjny ds. narkomanii	ul. Rynek 1	665 777 713 94 372 62 04 94 375 46 34 94 375 45 23	profilaktyka@czaplinek.pl
12	Punkt informacyjno-konsultacyjny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie	ul. Rynek 1	665 777 713 94 372 62 04 94 375 46 34 94 375 45 23	profilaktyka@czaplinek.pl
13	Nieodpłatna pomoc prawna	Powiatowe Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego, ul. Walecka 57	733 504 688	
14	Szkoła Podstawowa w Czaplinku	ul. Walecka 49	94 375 56 55 94 375 52 23	sp-czaplinek@wp.pl www.spczaplinek.edupage.org
15	Szkoła Podstawowa w Broczynie	Broczyno 73	94 375 87 18	szkolabroczyno@wp.pl www.spbroczyno.edupage.org
16	Przedszkole Publiczne w Czaplinku	ul. Grunwaldzka 5b	94 375 51 03	przedszkole.czaplinek@onet.pl www.przedszkolewczaplinku.jimdo.com
17	Niepubliczne Przedszkole Sióstr Salezjanek	ul. Moniuszki 28	94 375 54 50	czaplinekp@smw.osw.pl
18	Niepubliczne Przedszkole „Edukacja”	ul. Akacyjowa 6	606 483 438	www.edukacjaczaplinek.pl jk1945@o2.pl
19	Żłobek i Przedszkole „Bajkowo”	ul. Słoneczna 27	609556751	www.bajkowoczaplinek.wordpress.com
20	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych	ul. Grunwaldzka 1	94 375 52 66	www.zspczaplinek.pl
21	Świetlica środowiskowa Salezjańskiego Stowarzyszenia Wychowania Młodzieży	ul. Moniuszki 20	94 375 52 35	
22	Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy	ul. Pławieńska 4-6	94 375 15 50	www.bip.mow.powiatdrawski.pl

23	Zespół Placówek Edukacyjno - Terapeutycznych w Bobrowie	- Bobrowo 7, 78 - 520 Złocieniec - Seminaryjna 2; 78 - 500 Drawsko Pom. - ul.Walecka 57,78- 550 Czaplinek - ul.Parkowa 2,78-550 Czaplinek	- Bobrowo 94 367 14 63 - Drawsko Pom. 94 342 50 09 - Czaplinek ul. Walecka 94 375 91 17 ul. Parkowa 94 375 52 66	soswbobrowo@interia.pl orwp.drawsko@onet.pl
24	Czaplinecki Ośrodek Kultury	ul. Pławieńska 1a	94 375 55 06	czok.czaplinek@wp.pl www.czaplinek-czok.pl
25	Gminna Biblioteka Publiczna	ul. Walecka 49	94 375 54 64	biblioteka.czaplinek@wp. pl dopczaplinek.naszabibliote ka.com
26	Przychodnia Lekarza Rodzinnego „Medyk II” S.C.	ul. Walecka 54a	94 375 50 72	
27	NZOZ „Baltimed” Przychodnia Medycyny Rodzinnej i Pediatrii	ul. Drahimska 65A	94 716 27 41	
28	ZOS „Ova-Med.” Sp. z o.o.	ul. Jeziorna 19	94 375 50 73	
29	Ośrodek Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży Powiatu Drawskiego	Punkt zamiejscowy: Czaplinek, ul. Rynek 1	601 184 631	poradniapsychologiczna drawsko@gmail.com godziny otwarcia: środa 10 ⁰⁰ – 16 ⁰⁰ drugi piątek miesiąca 12 ⁰⁰ – 20 ⁰⁰
30	Caritas Parafialna w Czaplinku	ul. Moniuszki 20,	94 375 52 35	
31	Kiwanis International Klub Czaplinek	ul. Rynek 6		
32	Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych „:Otwórzmy serca”	ul. Walecka 49	609 545 508	
33	Stowarzyszenie „Wspólnota Lokalna”	ul. Kochanowskiego 12/11		
34	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Drawsku Pomorskim, ul. Piłsudskiego 20	Punkt zamiejscowy: Czaplinek, ul. Walecka 57	576 658 768	
35	Poradnia Psychologiczna w Drawsku Pomorskim Plac Elizy Orzeszkowej 3	Plac Elizy Orzeszkowej 3 Drawsko Pomorskie	Psycholog 732 895 164 Pedagog/psycho -terapeuta	

			systemowy 782 421 428 Psychoterapeuta systemowy 601 184 631	
--	--	--	---	--

IV. Analiza SWOT

W celu opracowania Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2021-2023 dokonano analizy SWOT Programu, który realizowany i wdrażany był w latach 2018-2020 przez gminę Czaplinek.

Analiza SWOT to jedna z najpopularniejszych technik analitycznych, służąca do porządkowania informacji. Skupia się ona głównie na odpowiedzi na pytania:

1. Czy obecny stan zasobów gminy stanowi silną czy słabą stronę, tzn., czy jest czynnikiem ułatwiającym czy utrudniającym rozwój ?
2. Jakie szanse i zagrożenia dla gminy płyną z jej kontaktów z bliższym lub dalszym otoczeniem?

Analiza tych czynników pozwala na ocenę, jaki typ działań jest najbardziej użyteczny w osiągnięciu założonych celów. Jakościowa analiza obecnej sytuacji rodziny dziecka i systemu opieki oraz prawdopodobnej przyszłej sytuacji pozwala na ukierunkowanie działań w ten sposób, by sprzyjały one osiągnięciu założonego celu. Szczegóły analizy przedstawia poniższa tabela:

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
• realizacja celów strategicznych i operacyjnych wynikających z dokumentów: • Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Czaplinek na lata 2019–2028; • Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Czaplinek na lata 2015-2020; • Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii uchwalanego co roku przez Radę Miejską; • działalność Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego przy GKPiRPA; • profesjonalizm i aktywna współpraca instytucji działających na rzecz rodziny; • wsparcie rodziny przez asystenta rodziny;	• mała świadomość i gotowość społeczna w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej; • niewystarczająca świadomość w zakresie organizacji grup wsparcia i grup samopomocowych; • niski poziom aktywności klientów pomocy społecznej w zakresie wykorzystania własnych zasobów i możliwości w przezwyciężaniu sytuacji kryzysowej; • niska świadomość w pełnieniu ról opiekuńczo-wychowawczych rodziców; • bezradność i roszczeniowość rodzin korzystających z pomocy społecznej (wzorce pokoleniowe); • zjawisko marginalizacji społecznej w szczególności dzieci i młodzieży, która wynika z wielu problemów m.in. alkoholizmu, niepełnosprawności; • niski poziom wykształcenia osób korzystających

• realizowanie dodatkowych form pracy z rodziną; • funkcjonowanie na terenie powiatu Punktu Interwencji Kryzysowej; • funkcjonowanie na terenie powiatu Punktu nieodpłatnej pomocy prawnej; • nieopłatna pomoc prawna finansowana przez gminę Czaplinek; • funkcjonowanie Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego działającego na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie; • powoływanie grup roboczych realizujących indywidualny plan pomocy rodzinom dotkniętym przemocą domową; • rozwinięta sieć instytucji wspierających rodzinę (w szczególności: Gmina, Policja Sąd, MGOPS, PCPR, GKPiRPA, PPP, szkoły, organizacje pozarządowe); • dostępność usług opiekuńczych; • funkcjonowanie placówek opiekuńczych i oświatowych; • oferty zajęć pozalekcyjnych dla uczniów w okresie roku szkolnego; • oferta programowa CZOK, Biblioteki Publicznej i klubów sportowych skierowana do dzieci i młodzieży; • dobre zaplecze edukacyjne i sportowe; • dotacje dla niepublicznych przedszkoli; • zabezpieczenie w budżecie miasta niezbędnych środków na realizację zadań z zakresu wspierania rodziny i pieczy zastępczej; • funkcjonowanie placówek ochrony zdrowia; • funkcjonowanie świetlicy środowiskowej dla dzieci i młodzieży z terenu gminy;	- z pomocy społecznej; • brak rodzin wspierających; • niewystarczająca liczba mieszkań socjalnych i komunalnych; • brak mieszkań chronionych; • brak zaplecza zabezpieczającego egzekucje egzmisji sprawców przemocy w rodzinie; • utrudniony dostęp do specjalistycznych usług medycznych w zakresie ochrony zdrowia; • brak poradni rodzinnej na terenie gminy; • brak świetlicy socjoterapeutycznej; • słaba oferta spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież w okresie wakacyjnym;
--	--

SZANSE	ZAGROŻENIA
• wzrost zaangażowania społeczności lokalnej na rzecz dziecka i rodziny; • rozwój wolontariatu; • współpraca rodzin dysfunkcyjnych z rodzinami wspierającymi oraz asystentem rodziny; • pozyskanie kandydatów do tworzenia rodzin wspierających; • podnoszenie kwalifikacji przez służby wspierające rodzinę; • edukacja rodziców, w szczególności poprzez treningi umiejętności rodzicielskich, • treningi ekonomiczne zarządzania budżetem domowym; • treningi radzenia sobie ze stresem, agresją i bezradnością; • wykorzystanie potencjału i zasobów organizacji pozarządowych; • możliwość zatrudniania kolejnych asystentów	• wzrost liczby osób długotrwale korzystających z pomocy społecznej; • rozszerzenie zjawisk patologicznych np. przemoc, agresja uzależnienia, wandalizm; • rozpad związków (rozwoły, separacje, wyjazdy za granicę); • uzależnienie świadczeniobiorców pomocy społecznej od otrzymywanej pomocy; • zjawisko dziedziczenia biedy; • stereotypowe postrzeganie instytucji pomocowych; • występowanie zjawiska osłabienia autorytetu rodziny i więzi międzypokoleniowych; • zaniedbywanie obowiązków opiekuńczo-wychowawczych przez rodziny; • wzrost kosztów utrzymania rodziny; • przerzucanie odpowiedzialności za wychowanie dziecka na inne instytucje; • demoralizacja dzieci i młodzieży;

rodziny; • edukacja i uświadamianie społeczeństwa nt. problemów społecznych; • wzmacnianie współpracy między instytucjami wspierającymi rodziny; • możliwość zawierania partnerstw i realizacja lokalnych inicjatyw; • możliwość pozyskania środków finansowych w ramach ogłaszanych konkursów; • zmiana mentalności społecznej w kwestii postrzegania rodzin dysfunkcyjnych;	• brak spójnego systemu pomocy społecznej; • brak umiejętności szukania pomocy w sytuacjach kryzysowych; • brak zainteresowania rodziców problemami dziecka i spędzania przez nie wolnego czasu; • brak kształcenia adekwatnego do późniejszych możliwości zatrudnienia; • brak świadomości na temat grożących dziecku niebezpieczeństw; • brak możliwości zaspokojenia uzasadnionych potrzeb mieszkaniowych rodzin; • wzrost liczby zadań zleczanych samorządom gminnym bez zabezpieczenia środków finansowych; • niewystarczająca ilość środków finansowych na realizację zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej; • skomplikowane i niespójne przepisy prawa, biurokratyzacja;
--	--

Analiza SWOT została przeprowadzona przez pracowników MGOPS w Czaplinku i opiera się na wiedzy i doświadczeniu osób zajmujących się pomocą rodzinie. Z analizy SWOT wynika, że posiadane zasoby powinny stanowić podstawę do skutecznych działań. Jednak nieprzewidywalność zachowań ludzkich może całkowicie zmienić prognozy. Dokonana analiza pozwoliła wyznaczyć kierunki działań na kolejne lata realizacji Programu.

V. Cele programu

Program wspierania rodziny Gminy Czaplinek na lata 2021-2023 wyznacza zadania do realizacji, które przyczynią się do zmniejszenia skali problemów społecznych w obszarze wspierania rodziny. Odbiorcami Programu będą rodziny zamieszkałe na terenie Gminy Czaplinek, wychowujące dzieci i przeżywające różnego rodzaju trudności, których samych nie mogą pokonać, a także rodziny, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej i wyrażają chęć współpracy na rzecz odzyskania opieki nad dzieckiem i powrotu do domu rodzinnego.

W szczególności Program jest skierowany do: rodzin bezradnych w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i niezaradnych życiowo; rodzin dotkniętych uzależnieniami i przemocą, rodzin żyjących w niedostatku materialnym, w tym bezrobotnych, rodzin z dziećmi zagrożonymi niedostosowaniem społecznym.

Cel główny:

Skuteczne wspieranie rodzin w wypełnianiu ich funkcji opiekuńczo-wychowawczych

Cel szczegółowy 1: Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny

	Zadanie	Wskaźnik	Termin realizacji
1.	Monitoring sytuacji rodzin z dziećmi zagrożonych kryzysem przez pracowników socjalnych, asystentów rodziny i pedagogów szkolnych	Liczba pracowników socjalnych; Liczba wywiadów środowiskowych; Liczba prowadzonych Niebieskich Kart; Liczba posiedzeń zespołów ZI i grup roboczych; Liczba sporządzonych ocen sytuacji dziecka przez pedagogów; Liczba sprawozdań okresowych sporządzonych przez asystenta.	2021-2023 zadanie stałe
2.	Zapewnienie i zabezpieczenie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom wymagającym wsparcia	Liczba rodzin objętych pomocą finansową oraz rzeczową przez MGOPS. Liczba rodzin z dziećmi objętych pomocą finansową oraz rzeczową przez MGOPS oraz formy wsparcia finansowego rodzin z dziećmi.	2021-2023 zadanie stałe
3.	Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży	Liczba rodzin/dzieci korzystających ze: stypendiów szkolnych, zasiłków szkolnych, z wyprawek w ramach rządowego programu;	2021-2023 zadanie stałe

Cel szczegółowy 2: Podejmowanie działań na rzecz pozostania dziecka w rodzinie biologicznej lub powrotu do tej rodziny

	Zadanie	Wskaźnik	Termin realizacji
1.	Wparcie dzieci i młodzieży poprzez poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne	Ilość pedagogów szkolnych; Ilość psychologów szkolnych; Liczba konsultacji.	2021-2023 zadanie stałe
2.	Zapewnienie wsparcia rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo-wychowawcze oraz rodzin biologicznych, których dzieci przebywają w pieczy zastępczej	Ilość zatrudnionych asystentów rodziny. Ilość rodzin objętych pomocą asystenta rodziny. Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej; Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w roku sprawozdawczym; Liczba dzieci, które powróciły do rodzin biologicznych; Liczba rodzin objętych nadzorem kuratorskim;	2021-2023 zadanie stałe
3.	Zabezpieczenie pomocy specjalistycznej w różnych obszarach (uzależnienia, przemoc w rodzinie)	Liczba porad: psychologicznych, prawnych, socjalnych; Liczba osób skierowanych do GKPirPA; Liczba osób objętych terapią; Liczba osób, które podjęły leczenie uzależnień.	2021-2023 zadanie stałe
4.	Współpraca z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej	Liczba wspólnie sporządzonych planów pracy z rodziną. Liczba spotkań zespołów lub sporządzonych pisemnych informacji.	2021-2023 zadanie stałe

Cel szczegółowy 3: Doskonalenie lokalnego systemu wsparcia rodziny, w tym kompetencji kadr działających na rzecz dziecka i rodziny

	Zadanie	Wskaźnik	Termin realizacji
1.	Podnoszenie kwalifikacji kadr działających na rzecz dziecka i rodziny.	Liczba szkoleń dla pracowników (ops, szkoły, ZI, GKPirPA;	2021-2023 zadanie stałe

2.	Zatrudnienie specjalistów tj. m.in. psychologa, terapeuty rodzin.	Liczba zatrudnionych specjalistów;	2021-2023 zadanie stałe
3.	Realizowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych dla dzieci/rodziców.	Ilość programów/przedsięwzięć; Rodzaje programów/przedsięwzięć; Zakres tematyczny programów; Ilość zorganizowanych spotkań dla rodziców.	2021-2023 zadanie stałe

VI. Ewaluacja i ocena programu:

Przedmiotem ewaluacji będzie skuteczność podejmowanych działań, głównie w oparciu o analizę osiągniętych wskaźników realizacji zadań. Monitoring pozwoli na analizę i ocenę zebranych informacji i planowanie dalszych działań oraz doskonalenie dotychczas ustalonych.

Realizacja programu opiera się na stałej współpracy pomiędzy instytucjami, organizacjami i stowarzyszeniami w celu realizacji założonych działań oraz prowadzenia ewaluacji i monitoringu. Monitorowanie i ewaluacja Programu odbywać się będzie poprzez przedkładanie przez Burmistrza Czaplinka w terminie do 31 marca każdego roku Radzie Miejskiej w Czaplinku rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny, sporządzanego na podstawie informacji o podmiotów uczestniczących w jego realizacji.

Koordynatorem realizacji Gminnego Programu Wspierania rodziny na lata 2021-2023 jest Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czaplinku.

Podmioty lokalnego systemu wsparcia rodziny będą przekazywać sprawozdania z realizacji własnych zadań, zawartych w niniejszym programie w formie elektronicznej na adres: mgopsczaplinek@wp.pl w terminie do 15-go lutego każdego roku za rok poprzedni.

VII. Realizatorzy i partnerzy programu:

Założenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2021-2023 w Gminie Czaplinek powinny realizować podmioty, które w ramach swoich kompetencji posiadają obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności, w szczególności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz podmioty lub osoby specjalizujące się bądź mające kontakt z dzieckiem i rodziną.

Przy realizacji Programu współpracować winny:

- Gmina Czaplinek,
- Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czaplinku,
- Gminny Interdyscyplinarny Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

- PCPR w Drawsku Pomorskim
- szkoły, przedszkola,
- Komisariat Policji w Czaplinku,
- sądy, kuratorzy zawodowi i społeczni,
- GKPiRPA,
- organizacje pozarządowe

VIII. Zasady finansowania programu:

- budżet gminy Czaplinek,
- środki finansowe z GPPiRPA,
- dotacja z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych,
- dotacja z budżetu państwa na realizację zadań zleconych,
- programy rządowe z zakresu wspierania rodziny,
- fundusze UE,
- środki pozyskane z ramach konkursów dotacyjnych.

PRZEWODNICZĄCY RADY

 Michał Olejniczak